

Manifest Voedsellokaal De Gymzaal

Duurzaam en Buurzaam

31 augustus 2025

1. Wat is Voedsellokaal De Gymzaal?

Voedsellokaal De Gymzaal in Den Haag is een laagdrempelige ontmoetingsplek en thuisbasis voor buurtbewoners en Haagse organisaties die duurzaam willen omgaan met voedsel, materiaal, energie en mensen. Het is een vruchtbare bodem waar ideeën wortelschieten en groeien en waar geëxperimenteerd en geleerd mag worden. Hiermee geven we ruimte aan diegenen die in gemeenschappelijkheid hun duurzame en verbindende rol in de wereld willen onderzoeken. Zo worden steeds meer mensen verbonden en geïnspireerd.

2. Waar willen we aan bijdragen?

Over tien jaar is De Gymzaal verder uitgegroeid tot een bruisend centrum van duurzame innovatie en gemeenschapskracht. We brengen in de praktijk dat iedereen de kans heeft op gelijkwaardige deelname in de samenleving. Deze lokale idealistische plek is een voorbeeld voor andere gemeenschappen en steden.

3. Wat vinden we belangrijk?

De idealen van De Gymzaal zijn:

Voedsel

In de westerse wereld, waar voedsel soms overvloedig lijkt, is verspilling de norm geworden. Duurzaam omgaan met voedsel betekent respect voor arbeid, natuur en klimaat. We staan actief midden in de voedseltransitie, gericht op voldoende betaalbaar, gezond en duurzaam eten en een eerlijk productie- en distributiesysteem. Bij De Gymzaal koken we daarom bewust, lokaal, vegetarisch en zonder verspilling – omdat elke hap telt. Samen koken en eten is een belangrijke manier om ons te verbinden.

Materiaal

Onze wegwerpcultuur put grondstoffen uit, vult stortplaatsen, verspilt arbeidskracht en energie. Duurzaam materiaalgebruik draait om hergebruik, reparatie en creativiteit. De Gymzaal kiest voor circulaire oplossingen – minder kopen, meer delen en zelf maken.

Energie

De westerse energiehonger drijft klimaatverandering en uitputting van bronnen.

Slim en zuinig omgaan met energie is geen keuze meer, maar noodzaak. De Gymzaal werkt met groene (deels eigen) stroom, slimme verlichting en verwarming en bewust gebruik. En draagt dit uit in buurt en stad.

Mensen

In een snelle, individualistische en digitale samenleving raken we verbinding kwijt. We raken uitgeput door hiërarchie en uitsluiting. Duurzaam omgaan met mensen betekent acceptatie, tijd en aandacht. Ons welzijn en onze gezondheid leggen de basis voor ons leven op een gezonde planeet. We dagen onszelf uit om nieuwsgierig te zijn naar wat een ander denkt. De Gymzaal is een plek waar iedereen telt en waar we diep naar elkaar luisteren – met gezamenlijke inzet bouwen we aan zorgzame omgang met elkaar.

4. Hoe organiseren we onszelf?

Om tot bloei te komen koesteren we De Gymzaal en weten we dat deze plek onderhoud en activiteit nodig heeft. De formele ondersteuning is gerealiseerd in de vorm van een stichting.

Het gebouw is eigendom van de Stichting Lokaal Voedsel Den Haag (hierna LV). Deze stichting is verantwoordelijk voor het beheren en in stand houden van het gebouw.

De Stichting fungeert als wortelstelsel: het is niet zichtbaar op de voorgrond, maar wel essentieel voor voeding, stabiliteit en groei.

Het bestuur is dienend aan de organisatie en heeft formele verantwoordelijkheden. In het nog vast te stellen Huishoudelijk reglement wordt de concrete werkwijze beschreven.

De klankbordgroep

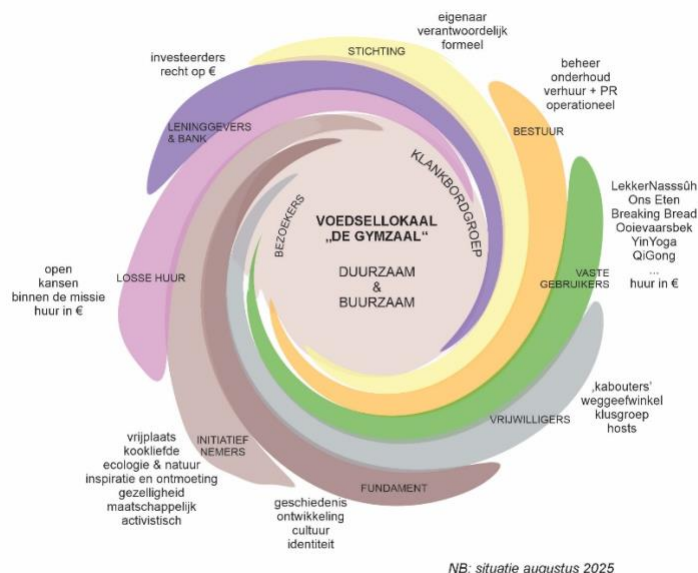
Het Stichtingsbestuur deelt de verantwoordelijkheid voor koersbepalende beslissingen over Voedsellokaal De Gymzaal met een klankbordgroep. Deze klankbordgroep bestaat uit vertegenwoordigers van vaste huurders en actievoelingen.

Zij committeren zich om mee te denken over een gezonde organisatie en alle mogelijke manieren om

Als je in de klankbordgroep zit, dan:

- denk je aan het organisatie-overkoepelende belang
- werk je samen in het vertrouwen dat allen goede besluiten willen nemen
- signaleer je knelpunten
- adviseer je over koersbesluiten van de stichting
- informeer je het bestuur over de verschillende zienswijzen en belangen die besluiten kunnen beïnvloeden

haar doelstellingen te kunnen behalen. Daarmee omarmen zij naast hun eigen belang ook het gemeenschappelijk belang. De deelnemende vaste huurders ontvangen in ruil daarvoor korting op de huurprijs.

Verwachte inspanningen van bestuursleden:

- ondersteunend zijn aan de doelstelling/koers van De Gymzaal
- De Gymzaal vertegenwoordigen
- communiceren namens de stichting
- koers houden en daarom overleggen met elkaar en met de klankbordgroep (waarover later meer)
- begroten en bewaken
- verantwoording afleggen, zowel inhoudelijk als financieel (bijv. jaarverslagen)
- archiveren van alle stukken
- bijhouden van de kas en het beheren van bankrekeningen (bijv. tekenbevoegdheid)

Het bestuur kan (evt. tijdelijk) mensen in dienst nemen voor taken die de vrijwilligersrol overstijgen, bijv. programmering, coördinatie en communicatie.

De gegevens die gedeeld worden in de klankbordgroep zijn alleen voor intern gebruik, omdat ze vaak een genuanceerd gesprek vereisen en soms nog niet uitgekristalliseerd zijn.

5. Hoe gaan we te werk?

De balans tussen vrije activiteiten en huurinkomsten is essentieel voor het karakter van de duurzame ontmoetingsplek die we willen zijn. De huurinkomsten zijn van groot belang om de plek levensvatbaar te maken/houden, de vrije activiteiten zijn even belangrijk om de gemeenschap te voeden. Een gezonde balans vinden tussen die twee is een uitdaging. Hieronder wordt deze uitgewerkt.

Initiatieven van (buurt-)bewoners

Mensen die De Gymzaal kennen hebben veel prachtige ideeën en plannen. Als er een wens is, is er ook een verantwoordelijkheid. We gaan samen in overleg wat past binnen de doelstelling en wat haalbaar is – en onder welke voorwaarden.

LV neemt de verantwoordelijkheid voor activiteiten niet over. Deze blijft bij de initiatiefnemers.

Activiteiten van huurders

Er zijn verschillende manieren om als huurder in te stappen.

We onderscheiden drie tarieven: het volle tarief voor organisaties die dat kunnen betalen, het gereduceerde tarief voor organisaties/individueen die dat niet kunnen (bijv. vrijwilligersorganisaties) en een apart tarief voor vaste gebruikers die onderdeel vormen van onze gemeenschap en die 'meebouwen' aan De Gymzaal. Er kunnen uitzonderingen zijn. Voor losse verhuur (een enkele dag, avond etc.) maakt het bestuur aparte afspraken. Voor deze werkwijze wordt een aparte Richtlijn Verhuur opgesteld.

Vaste huurders (wekelijks, maandelijks etc.) hebben samen met LV hart voor de doelen van De Gymzaal. Met deze organisaties wordt goed doorgesproken wat zij nodig hebben voor wat betreft faciliteiten etc.

Van regelmatige huurders wordt verwacht dat zij:

- zich aan de afspraken met het bestuur houden
- alles netjes houden
- rekening houden met anderen (zowel bewonersinitiatieven als andere huurders)
- deelnemen aan de klankbordgroep
- ambassadeur zijn: andere organisaties aansporen om ook huurder te worden bij De Gymzaal
- meewerken aan PR

6. Hoe werken we samen met allerlei organisaties?

De deur zit op slot. En toch is De Gymzaal een ontmoetingsplaats.

De Gymzaal wil zo veel mogelijk open zijn via vertrouwde personen en organisaties. Dat betekent dat we ons daar samen voor inspannen. Onbeheerd open zijn is geen optie.

In de geest van de duurzaamheidsmissie werkt de Stichting samen met andere organisaties op de volgende manieren:

- door het voeren van genereuze, uitnodigende gesprekken over wat mogelijk is en het maken van haalbare afspraken
- het delen van materiaal (stoelen, servies, bestek)
- het versterken van en verwijzen naar elkaars initiatieven

De stichting staat niet open voor formele samenwerking met andere organisaties (bv. fusie).

Beginnelsen en activiteiten van huurders zijn niet strijdig met de inhoud en de strekking van dit Manifest.

7. Hoe betalen we het?

Het draait niet om geld. Maar een gezonde financiële situatie zorgt wel voor het dak boven ons hoofd. We denken over geld als een randvoorwaarde. Nooit als een doel.

Er rusten leningen en een hypotheek op het gebouw. Dat betekent dat er een financieel gezond plan moet zijn voor aflossing. Anders kan De Gymzaal eenvoudigweg niet als zodanig blijven bestaan.

Wij willen onze financiën graag beschouwen vanuit een perspectief van overvloed, waarin twee dynamieken spelen:

1. er is enorm veel mogelijk en naarmate er meer mensen binnenkomen, is de kans op huurders ook groter
2. naarmate er meer huur binnenkomt, zijn er ook meer vrije activiteiten mogelijk

Deze twee dynamieken vragen om een sensitieve afstemming. Het is namelijk niet zo, dat zeven dagen open zijn voor losse initiatieven leidt tot financiële gezondheid. En andersom is het niet zo dat zeven dagen passende verhuur leidt tot een open ontmoetingsplek. LV wil beide bereiken en zal steeds moeten balanceren en kiezen. Maar het is nooit of-of.

In het beste geval groeien beide soorten activiteiten.

Het bestuur stelt jaarlijks het doelhuurbedrag vast.

Bij te lage inkomsten is het niet zo, dat vrije activiteiten minder moeten worden, want dat heeft daar geen directe invloed op. Maar het is wel van belang dat iedereen die betrokken is bij De Gymzaal zich inspant om huurders aan te trekken. Het is als het zorgen voor een gezonde voedingsbodem. Iedereen is daarvoor medeverantwoordelijk.

Bij voldoende en hogere inkomsten neemt de druk op de organisatie af. Daarom zal er een continue afweging zijn over verschillende inkomstenbronnen, en de grenzen aan elk van deze bronnen:

- huur: we bepalen met welke betalende organisaties we structureel willen samenwerken
- gebruik op donatiebasis: we bieden flexibiliteit aan activiteiten zonder eigen organisatiestructuur
- subsidies: we zoeken project- en onderzoeksubsidies die geen cofinanciering vragen
- fondsen: we zoeken fondsen voor vrijwilligersondersteuning, die bij ons passen
- crowdfunding: we enthousiasmeren mensen voor concrete doelstellingen
- leningen: we hebben aandacht voor het verantwoord voortzetten/herfinancieren van leningen en de mogelijkheid van eeuwigdurende obligaties

8. Oproep tot betrokkenheid

Omgangsvormen

De Gymzaal is een ontmoetingsplaats. Velen maken dit mogelijk en velen maken er gebruik van. We waarderen dat en moedigen het aan. Het is rijkdom in al z'n diversiteit. Als iedereen vanuit de eigen rol bijdraagt én oog heeft voor anderen is dit een plek met enorm veel mogelijkheden. Initiatiefnemers blijven zelf de hoeders van hun ideeën, met LV als vruchtbare bedding.

We blijven niet te lang met klachten of twijfels rondlopen. In plaats daarvan spreken we spanningen zo snel mogelijk met elkaar uit, in het vertrouwen dat we allemaal dezelfde doelen hebben en elkaar ruimte kunnen geven als het knelt. We willen groter en guller denken: wat kan wèl? Ook willen we experimenteren. We beginnen. We zijn actief. Als iets niet werkt en we het niet werkend krijgen, stoppen we ermee: dat betekent dat we, bijvoorbeeld in de klankbordgroep, goed aankaarten, reflecteren en soms ook loslaten.

We kijken eerlijk met elkaar naar knelpunten, verhelderen ze en lossen ze op.

We kijken waardierend met elkaar naar kansen, maken ze concreet en pakken ze op.

We durven keuzes te maken.

9. Naar welke droom werken we toe?

Over tien jaar is De Gymzaal verder uitgegroeid tot een bruisend centrum van duurzame innovatie en gemeenschapskracht. Deze lokale idealistische plek is een voorbeeld voor andere steden en gemeenschappen.

Voedsel: We bieden tegenwicht aan onrechtvaardige en uitputtende voedselproductie. De Gymzaal biedt organisaties ruimte, die werken met lokale en rechtvaardige voedselketens; redt daarmee voedsel van verspilling en is een plek die honderden mensen per jaar kennen als dé plek waar ze workshops kunnen volgen over o.a. koken, klimaat en hun eigen plek in deze wereld. De keuken is een leerplek geworden voor jong en oud.

Materiaal: We bieden tegenwicht aan vernietigende grondstofwinning en schending van mensenrechten door consumentisme. De ruimte is ingericht met hergebruikte en modulaire materialen. Repair cafés, upcycle-ateliers en deelkasten zijn vaste onderdelen geworden van het programma. Niets wordt zomaar weggegooid – alles krijgt een tweede leven. Er is ruimte voor initiatieven rondom verantwoord consumeren.

Energie: We bieden tegenwicht aan energieslurpende technologie, zoals kunstmatige intelligentie. Dankzij duurzame materialen, slimme systemen en gedragsverandering kan De Gymzaal het goede voorbeeld geven. Bezoekers leren hier hoe kleine keuzes grote impact kunnen hebben op hun eigen energieverbruik en hoe ze zich weerbaar kunnen opstellen tegen 'big tech'.

Mensen: We bieden tegenwicht aan individualisme en zelfverrijking. De Gymzaal is een warme, inclusieve plek waar mensen van alle leeftijden en achtergronden samenkomen. Het is een zorgzame gemeenschap voor gelijkwaardige maatschappelijke deelname, sociale initiatieven, buurtprojecten en duurzame startups.

De Gymzaal biedt in 2035 ruimte aan een beweging – een levend bewijs dat duurzaamheid werkt als je het samen doet.

Dit Manifest geeft richting aan de activiteiten van Voedsellokaal De Gymzaal en Stichting Lokaal Voedsel Den Haag voor de komende vijf jaar.

Verwante documenten

- Huishoudelijk reglement (in ontwikkeling)
- Richtlijn verhuur (in ontwikkeling)
- Beleidsplan incl. financiële paragraaf en organisatievorm (in ontwikkeling)
- Jaarplan (in ontwikkeling)
- Besluitvormingsprocedures (in ontwikkeling)